

Thé Tjong-Khing
De sprookjesverteller

RUSSISCHE SPROOKJES

De mooie Wassilisa

LANG, LANG GELEDEN woonde er eens een heel mooi meisje – Wassilisa heette ze – met haar vader, stiefmoeder en twee oudere stiefzusjes in een groot huis, midden in een grote stad. De stiefmoeder was heel erg jaloers op de mooie Wassilisa; ze kon er bijna niet van slapen of eten. Niet alleen omdat Wassilisa zo mooi was, maar ook omdat iedereen haar heel graag mocht (wat niet zo vreemd was, want ze was tegen iedereen lief en aardig). Bovendien kon het meisje heel goed weven. Haar eigen lelijke dochters, daarentegen, dachten alleen maar aan zichzelf, en waren te lui om uit hun ogen te kijken.

Het was Wassilisa die alles moest doen in dat huis met wel twaalf kamers: de vloeren schrobben, de veertig ramen lappen, alle boodschappen doen, eten koken, noem maar op. En dat alles elke dag weer! Werk voor drie eigenlijk, maar Wassilisa deed het in haar eentje. Hoe dat kon, vraag je je af?

Het kwam door een poppetje.

Toen Wassilisa's eigen moeder op sterven lag, had ze haar dochter een piepklein poppetje gegeven. 'Houd dit altijd bij je,' had ze erbij gezegd, 'want je zult het nodig hebben. Het zal je

overal bij helpen, maar je moet het wel geheimhouden. Je mag er met niemand over praten.’

Het was dus dat poppetje dat haar stiekem hielp met al dat werk. Elke dag weer.

Op een dag kreeg Wassilisa’s vader een heel naar ongeluk dat hij niet overleefde. Het was nog niet gebeurd of de stiefmoeder had al een plan klaar om van Wassilisa af te komen.

Meteen de volgende dag verhuisden ze met z’n allen – de stiefmoeder, haar twee luie dochters en Wassilisa – naar een klein huisje midden in een bos. En waarom? Omdat in datzelfde bos de heks Baba Jaga woonde. Over die heks worden veel rare dingen gezegd, maar wat voor dit verhaal belangrijk is, is dat ze dol was op meisjesvlees...

De stiefmoeder stuurde Wassilisa elke dag het bos in om kruiden te zoeken. Ze hoopte natuurlijk dat het meisje Baba Jaga tegen zou komen. Maar dat gebeurde niet. Wassilisa kwam elke middag gewoon weer thuis met een mandje vol kruiden.

Op een dag zeiden de twee zussen tegen hun moeder: ‘Je weet toch waar die Baba Jaga woont? Waarom stuur je Wassilisa niet gewoon naar haar toe?’

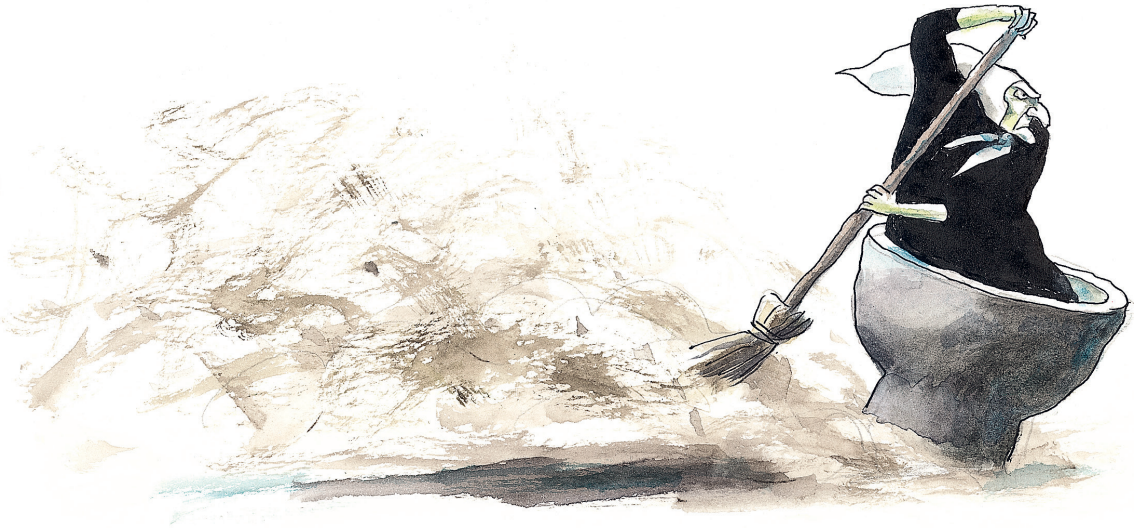
‘Dat is een uitstekend idee,’ zei de moeder. ‘Ik had het zelf kunnen bedenken.’ En tegen Wassilisa snauwde ze: ‘We hebben geen kaarsen meer. Ga naar de heks en vraag haar om

kaarsen. NU!' En met die woorden schopte ze Wassilisa het bos in.

Wassilisa begon te huilen van angst, maar gelukkig was ze niet alleen. 'Wees maar niet bang,' zei het poppetje, 'ik ben toch bij je.'

Na uren lopen kwam ze bij het huisje van Baba Jaga aan. Een eigenaardig huisje was het, kijk maar naar de tekening op bladzijde 130, bij het verhaal 'Baba Jaga'. En zie je dat hek, met al die doodskoppen erop?

Opeens begon het hevig te waaien. De heks kwam eraan! Ze kwam aangevlogen in een vijzel, terwijl ze de sporen achter zich wegveegde met een bezem.

‘Wat ruik ik daar?’ schreeuwde ze. ‘Is dat meisjesvlees?’
‘Ja, dat klopt,’ bibberde Wassilisa, ‘ik ben het. Mijn stiefmoeder heeft me naar u toe gestuurd voor kaarsen.’
Baba Jaga bekeek haar van boven tot beneden en besnuffelde haar van alle kanten. Ze werd er een beetje misselijk van, want ze rook dat Wassilisa een lief meisje was.
‘Oké,’ bromde de heks, ‘je krijgt je kaarsen, maar dan moet je wel een jaar voor me werken. Iedereen denkt tegenwoordig maar dat-ie alles voor niks krijgt, maar zo werkt het niet.’
Ze keerde zich tot haar huisje en schreeuwde: ‘Hé hek, ga open!’
En het hek ging open.

Toen ze in het huis waren begon de heks haar meteen te commanderen: ‘Breng me om te beginnen maar eens de rattentaart die in de oven staat, want ik heb honger.’

Toen ze al smakkend de hele taart had opgegeten (de staarten vond ze het lekkerst!), stapte ze in bed, en zei: ‘Morgen moet je het hele huis schoonmaken, de tuin vegen en alle spijlen

van het hek poetsen. En als je daarmee klaar bent moet je een taart bakken van de slangen uit de kooi naast de oven. Als ik thuiskom moet alles gedaan zijn, anders zwaait er wat.’

Ze draaide zich naar de muur en begon te snurken.

De volgende morgen stond Wassilisa heel vroeg op om al dat werk te doen, maar de heks was ook al wakker. Ze floot drie keer, en daar kwam de vijzel aangevlogen. Ze stapte erin, riep: 'Hé hek, ga open!', en weg was ze!

Wassilisa begon meteen de tuin te vegen en daarna boende ze grondig elke spijl van het hek. Toen ze daarmee klaar was, wilde ze aan het huis beginnen, maar... kijk nou eens! Alles was al schoon en de slangentaart stond te dampen op het aanrecht. Het poppetje had haar weer eens geholpen!

Die avond kwam de heks thuis, inspecteerde de tuin, elk spijltje van het hek, en elk hoekje van het huis, maar ze kon werkelijk niets ontdekken waarover ze kwaad kon worden. Ze begreep er niets van.

Behoorlijk uit haar humeur schrokte ze de taart naar binnen en stapte in bed.

'Morgen doe je precies hetzelfde als vandaag,' snauwde de heks, 'en daarna ga je naar de zolderkamer. Daar staan drie zakken met erwten. Ik wil dat je alle erwten één voor één met een lapje schoonwrijft, want ze zitten onder het stof.' Ze draaide zich naar de muur en sliep meteen.

Voor dag en dauw stapte de heks in haar vijzel, schreeuwde: 'Hé hek, ga open!', en stoof weg, na over haar schouder 'Hé hek, ga op slot!' geroepen te hebben.

Wassilisa en het poppetje moesten die dag echt heel hard werken om alles gedaan te krijgen. Vooral het schoonwrijven van de erwtjes was een hoop werk, maar het lukte!

Toen ze thuiskwam bekeek de heks echt elk erwtje, stuk voor stuk, en ze raakte weer flink uit haar humeur toen ze geen enkel stofje ontdekte. Ze voelde zich opeens helemaal niet lekker. Ze kon beter even gaan zitten.

Toen de misselijkheid gezakt was, wenkte ze Wassilisa dat ze dichterbij moest komen. Ze bekeek haar nog eens heel goed, van boven tot beneden, en zei toen langzaam, met half dichtgeknepen oogjes: ‘Zo, Wassilisa, vertel me eens. Hoe komt het dat jij al dat werk zo snel kunt doen?’

‘Dat komt door mijn lieve moeder,’ antwoordde Wassilisa snel, ‘zij helpt mij vanuit de hemel.’

Nou, daar werd de heks pas echt misselijk van. Zoveel goeds, daar kon ze niet tegen. Ze moest zo snel mogelijk van dit vreselijke meisje af.

Ze pakte Wassilisa bij de hand, liep met haar naar het hek, greep een doodshoofd van een spijl en gaf dat aan het meisje. ‘Hier,’ zei ze, ‘ik heb geen kaarsen, maar dit geeft ook licht. En nu weg, jij!’ En ze duwde Wassilisa het hek uit.

Vlug liep Wassilisa terug naar huis. Onderweg bekeek ze het doodshoofd. Door de oogholtes zag ze binnenin een vuurtje branden.

DE MOOIE WASSILISA

De stiefmoeder stond met haar beide dochters voor hun huisje toen Wassilisa vrolijk en gezond het bos uit kwam. Ze konden hun ogen niet geloven. Baba Jaga had haar dus niet opgegeten? Hoe kon dat nu?

Boos zette de stiefmoeder haar handen in de zij. 'Zo! Ben je daar eindelijk? En waar zijn de kaarsen?'

'Tja, het spijt me,' begon Wassilisa, 'maar Baba Jaga heeft me...'
De stiefmoeder liet haar niet eens uitspreken. Ze haalde uit om haar stiefdochter een schop te geven, maar... voor ze Wassilisa kon raken, spugde het doodshoofd een straal vuur in haar richting!

*Veertien Russische sprookjes
vol Baba Jaga's, vuurvogels,
geniepig reuzen en zwaardvaardige
prinsessen en prinsen.*

Geïllustreerd en verteld door Thé Tjong-Khing,
winnaar van onder meer de *Max Velthuijsprijs*
(voor zijn hele oeuvre), drie *Gouden Penselen*,
een *Zilveren Penseel* en de *Woutertje Pieterseprijs*.

WWW.GOTTMER.NL

